

КУБА ПОРУЧ CUBA IS NEARBY

Ірина Малішевська,
Костянтин Могильник
Iryna Malishevskya,
Kostyantyn Mohylnyk

CUBA

IS NEARBY

Куба – країна-казка. Опинившись на «острові свободи», ми, правда, Кочікували, що переживемо певний ефект машини часу. Проте не до такої міри! Адже те, що ми побачили, достоту нагадало нам добре знайомі радянські 80-ті. Тільки зі своєю неповторною специфікою.

Cuba is a fairy-tale country. When we found ourselves on the «Island of Freedom», we did expect to experience a sort of «time machine effect». But not to such a great extent! For what we saw did remind us of the so familiar Soviet '80s, though with its own unique features.

Пристаріла революція

Культ Че Гевари ввійшов у плоть і кров цієї країни. У кожному кварталі є свій комітет Захисту революції. Переважна частина мешканців – особливо в провінції – торочать про відданість ідеалам, а словосполучення «бита за ідеї» знайоме кожному малокові. Вулиці обвішані портретами Че Гевари з гаслами «Твої ідеї переживуть тебе», а придорожні стовпи й бордюри покриті написами «Батьківщина або смерть», «Американський тероризм не пройде». Однак крізь ідеологічні рожеві окуляри з кожним днем усе виразніше проступають «grimаси капіталізму»: фарцовка, проституція, чорний ринок. Гавана живе завдяки туристам, їхній вигляд, побут і статок усе глибше підточують соціалістичну невинність.

Куба – оплот боротьби з тероризмом. От тільки обличчя тероризму відрізняються від «загальноприйнятних». Тут терористом номер один проголошені США, і на кожному кроці – плакати, що викривають політику Буша.

Країна подвійних стандартів

Державна політика пропаганди нагадує пізньорадянську програму «контрпропаганди», яка, щоправда, в СРСР вичерпала себе за три роки. А в економічній сфері на Кубі мають місце подвійні стандарти: славетний соціалізм панує в провінції, а Гавана навпаки – оплот капіталізму. Грошові відносини до болю нагадують рідний совок – у ході два види песо: песо національне й песо конвертоване. Дуже просто можна відшукати магазини на кшталт «Берізки», щоб купити пристойний товар за конвертовані песо. Але для простих смертних діє карткова система, в «народних магазинах» по картках отримують усе – від хліба до сигар.

Aged revolution

The cult of Che Guevara has become the country's flesh and blood. Every neighborhood has its own committee for the Defense of the Revolution. The majority of residents – especially in the provinces – blabber about the commitment to the ideals, and the phrase «fight for the ideas» is familiar to every child. The streets are decorated with portraits of Che Guevara having slogans, such as «Your ideas will outlive you», and the sign posts and street curbs are covered with inscriptions saying «Motherland or death», «American terrorism shall not pass». Yet, every day the «grimaces of capitalism» are becoming more and more visible through the ideological rose-colored glasses: back-door sales, prostitution, black market. Havana survives because of tourists, their appearance, living conditions and prosperity are undermining the socialist innocence more and more.

Cuba is an anti-terrorist citadel. However, the image of the terrorism is somewhat different from that which is generally accepted. Here, the USA has been declared the number one terrorist, and everywhere you go there are posters disclosing the policy of Bush.

Country of double standards

The State policy of propaganda is similar to the late-soviet «counter-propaganda» program, which in USSR exhausted itself in three years though. And in the sphere of economy, double standards rule the roost in Cuba: the glorious socialism prevails in the provinces, and Havana, on the contrary, is a stronghold of capitalism. The money relations are so painfully similar to those of our native Soviet community – there are two types of peso in circulation: the national peso and converted peso. It is very easy to find a «Berizka» type store where one can buy decent goods for the converted peso.

Капітолій, Гавана.
Capitolio, Havana

Кубинці взагалі живуть дуже бідно. Наша хрущівка – палац порівняно з їхньою квартирою. Там така політика: «одна родина – одна квартира». От і доводиться трьом поколінням родини тіснитися, аби прожити під одним дахом. А оскільки стелі в будинках дуже високі, люди ставлять дерев'яні перегородки, влаштовуючи в такий спосіб собі другий поверх.

Полотно імпресіоністів

Взагалі, Куба – це картина, гра контрастів і насичені колірні плями. Гігантський художній проект, що правда, трохи менший, ніж Радянський Союз. І веселий. Тут усе по-креольському грайливо, симпатично й смачно. Навіть романтичний образ Фіделя декоро-

However, for the «mere mortals» there is a rationing system in place and in the «people's stores» one can get all kinds of rationed goods – from bread to cigars.

The Cubans generally live very poorly. Our «khrushchovka» looks like a palace compared with their «apartment». The policy goes like this: «one family – one apartment». So a three-generation family has to live jostling under the same roof. And since the ceilings in the houses are very high, people get themselves a second floor by putting up wooden partitions.

Impressionist canvas

All in all, Cuba is a painting, a play of contrasts and rich color patches. A gigantic project of art, though a little

вано в креольську розкутість, наймовірну для соціалістичних реалій. На Кубі чудовий клімат, там гарні й дуже грайливі жінки, там усі танцюють, причому весь час. Люди вміють із легкістю обсміяти будь-яку ситуацію і не скиглять, на відміну від слов'ян.

Що ми втратили у 80-х

Бідність бідністю, але соціальний захист на Кубі на висоті: держава забезпечує безкоштовну медицину й освіту. Тутешня медицина вважається однією з найкращих у світі. Як результат – найнижча дитяча смертність у Латинській Америці й найбільша тривалість життя на континенті. До речі, Куба й зараз продовжує програму лікарської допомоги дітям Чорнобиля. Куба – аж ніяк не найбагатша у світі країна – лікувала й лікує їх безкоштовно. Підтримуючи вже понад 20 років наших дітей, Фідель виправдовує своє ім'я, що у перекладі означає «вірний».

Набережна Коханья в Гавані

Знакове місце для кожного мешканця столиці – набережна Малекон, яку називають найдовшою у світі лавою. Тут по бордюрах бігають босонігі діти, чоловіки рибалють, жінки, закинувши нога на ногу, ведуть бесіди про нелегкий кубинський побут. Смеркає – і набережну заповнюють юрби строкатої молоді, з гітарами й задержуватими піснями. А юні й не дуже креольські красуні стріляють оченятами на іноземців, що статечно прогулюються.

До того ж, Малекон – священне місце для закоханих. У будь-який час доби парапет повен парочками, що палко обіймаються.

Панорама Гавани
High angle view of buildings in a city, Havana

Ministry of the interior building with face of Che Guevara. Havana
Міністерство внутрішніх справ з портретом Че Гевари, Гавана

Фідель – верховний сантеро

На «острові свободи» поширений західно-африканський культ сантерія, різновид вуду. Серед кубинців кружляють чутки, що в 70-х роках у Нігерії місцевий гуру присвятив Фіделя в жерці цього культу. Цим і пояснюють його харизму, енергію й вплив на співвітчизників. І, до речі, живучість. За офіційними повідомленнями, замахів на Фіделя було близько 600, принаймні 34 з них достовірні, тобто коли на гарячому ловили людей зі зброєю. Але ж і справді – Фідель за час правління встиг як керівник країни «пережити» дюжину президентів США, трьох генсеків СРСР і двох президентів України. Тож коли Фіделя називають чаклуном, що зачарував Кубу, – це не зовсім метафора.

Батько, син і улюблений чоловік

Це схоже на утопію, але кубинці говорять про свого лідера з повагою й захопленням. На питання «Ким для тебе є Фідель?» молоді хлопці відповідають: «Я хотів би, щоб Фідель був моїм батьком». Це вражас. Дівчата ж на питання «Хто Фідель для кубинців – батько, син або чоловік?», опустили очі додолу, відповідають по-різному. Але, судячи з вогників у їхніх очах, Фідель, без сумніву, всім їм чоловік. ■

smaller than the Soviet Union. And more cheerful. Here, everything is playful, attractive and delicious in a Creole way. Even the romantic image of Fidel is adorned with the Creole uninhibited manner, unbelievable for the socialist reality. The climate of Cuba is wonderful, the women there are beautiful and very playful, all the people dance, and they dance all the time. People can make fun of any situation and they do not moan, unlike the Slavs.

What we lost in the '80s

Their life may be poor, but the social protection in Cuba is at its best: the state provides free health care and education. The medicine here is considered one of the best in the world. As a result, Cuba has the lowest children's death rate in Latin America and the highest life expectancy on the continent. By the way, Cuba still continues the program of medical help for Chernobyl children. Cuba, which is far from being the world's richest country, treated and is treating our children free of charge. By supporting our children for over twenty years, Fidel justifies his name, which is translated as «faithful».

Sea Wall of Love in Havana

A significant place for every resident of the capital is Malecon sea wall, which is called the world's longest bench. Here, barefoot children run along the curbs, men fish and women, with their legs crossed, chat about the difficulties of daily life in Cuba. It grows dark and the sea wall is

filled with multi-colored throngs of youth with guitars and bouncy songs. And young and not very «Creole-looking» beauties make eyes at foreigners, who are taking a stately walk.

Besides, Malecon is a sacred place for lovers. At any time of day, the parapet is crowded with couples hugging passionately.

Fidel, a Supreme santeros

On the «Island of Freedom», the West African cult «santeria» is spread, which is a variety of Voodoo. There are rumors circulating among the Cubans that in the 1970s in Nigeria, Fidel was consecrated as a priest of this cult by a local guru. That is how they explain the nature of his charisma, his energy and influence on his compatriots. And his vitality, too. By official reports, there have been around 600 assassination attempts against Fidel, and at least 34 of them have been proved, that is when armed persons were caught red-handed. And it is true, during his rule Fidel has managed to «outlast» as a Chief of State a dozen US Presidents, three General Secretaries of the USSR and two Presidents of Ukraine. So, when Fidel is called a wizard who charmed Cuba, it is not really a metaphor.

Father, son and dear husband

It sounds like a utopia, but the Cubans speak about their leader with respect and admiration. Young men, when asked: «Who is Fidel to you?» will answer: «I would like Fidel to be my father». It is impressive. Girls, when asked the question «Who is Fidel to Cuban women – father, son or husband?» will answer in different ways, dropping their eyes. But, judging by the sparkles in their eyes, Fidel is undoubtedly a husband to all of them. ■

